

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Posudek – Závěrečná práce – CŽV

Student: Eva KOZLOVÁ

Obor: ČJ – HV

Název práce v českém jazyce: Románová zpracování Nerudových lásek

Název práce v anglickém jazyce: Neruda's love at novels

Vedoucí práce: _Prof. Phdr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce: doc.PaedDr. Jaroslava Hrabáková, CSc.

Diplomová práce Evy Kozlové Románové zpracování Nerudových lásek je založena na cílevědomém studiu materiálů, které se touto problematikou zabývají. Vychází ze skutečnosti, že životopisné práce o Nerudovi se věnují této oblasti se soustavnou pozorností. Nerudovy lásky mají romantický ráz – zůstávají nenaplněny – a jejich analýzy často téměř přesahují rozsah pozornosti, věnované Nerudově literární tvorbě.

Románovou podobu dostávají Nerudovy lásky teprve na přelomu dvacátého století, v době kdy roste čtenářský i spisovatelský zájem o biografickou tematiku vůbec. Jedním z prvních literárních textů, který v souvislosti s Nerudovými láskami použil titul román – bylo Honzlovo scénické zpracování korespondence Nerudy a Světlé, které bylo inscenováno pod titulem Román lásky a cti v roce 1937 a úspěšně reprizován v roce 1940 i později.

Ve stejné době vydává Sonja Špálová svou knihu Černý Honzík ve válečných letech. Samo jméno Jana Nerudy mělo vlastenecký podtext stejně jako jméno Boženy Němcové. Titul knihy připomíná Černého Petříčka Karolíny Světlé a navozuje představu člověka, bojujícího o své místo ve společnosti, výjimečného osudem i charakterovými vlastnostmi. Diplomantka správně vnímá a konstatuje, že Špálová nesporně ve svém díle celkově problematiku lásek i pohled na Nerudu a jeho partnerky prohloubila. Dílo Špálové se stalo inspirací pro další romanopisce, i když ztratilo později ostrý aktuální podtext, který mělo ve válečných letech.

Démantová spona Jaromíry Kolářové z konce sedmdesátých let jde cestou prohloubeného psychologického pohledu obohaceného o nové poznatky. Titul Démantová spona evokuje vztah Nerudy a Světlé jako vzácné spojení dvou lidí plné porozumění a lásky. Na druhé straně připomíná epizodu se skutečnou sponou, která vztah ukončila a byla jakousi „hodinou pravdy“. Světlá poskytuje Nerudovi finanční pomoc v těžké materiální situaci. Nemůže se však ke svému činu přihlásit, vymýšlí složitou utajenou transakci, při které potřebuje řadu prostředníků. Je zákonité, že dojde k indiskreci a prozrazení vztahu a tím k jeho ukončení. Neruda se ocitá v nelichotivém postavení bankrotáře – Světlá v bezprávné situaci provdané ženy, která nesmí disponovat volně se svým majetkem a ani se svými city. Jde nejen o lásku a čest, ale o nepřekročitelnou bariéru společenské konvence, kterou náhle oba pocítili. Je možná dobře, že poslední dopis Karolíny Světlé Nerudovi nebyl doručen – asi by se nedochoval...

Dipomantka tady správně cítí v závěru textu Kolářové místo nedourčenosti, které dává čtenáři prostor k zamyšlení a pochopení mimo jiné i němých setkání obou hrdinů na sklonku jejich života.

Je škoda, že diplomantka blond'atou Kerolajn Ivony Březinové pod vlivem charakteru předešlých prací, poněkud podcenila. Blond'atá Kerolajn je záměrný protiklad Černého Honzika –

usiluje o nesnadný cíl, vidět příběh milostné křižovatky v životě i díle Karolíny Světlé očima dnešní mladé čtenářky a jejích přátel. Není divu, že analogie jsou leckdy „za vlasy přitažené“. Autorku bych ale v žádném případě nepodezírala z neznalosti korespondence, vybírá z ní úseky důležité k tomu, aby zasáhly čtenáře. Otázky, které se v nových souvislostech objevily, jsou myslím pro současného člověka klíčové, ale najít ve starém příběhu řešení problému současného se ukazuje jako značně problematické. Spíš by asi bylo možné zauvažovat nad starým příběhem o posunu světa a morálních hodnot...

Pelantovy Lásky Jana Nerudy se jeví nesporně v mnoha ohledech jako nekonvenční a svým způsobem objevné. Sama skutečnost, že autorem je muž a v televizní podobě vystupuje do popředí pohled samého Nerudy, který rekapituluje svou minulost, dává pojetí skutečnosti jistou střízlivost a nadhled. Scény z minulosti evokují klíčové okamžiky tak, aby bylo možno divákovi nebo čtenáři pocítit jejich jedinečnost. Televizní podoba lásek tak zaujala autentičností příběhů známých často v zjednodušené schématické podobě.

Eva Kozlová odvedla práci důsledně logicky vystavěnou, zasvěcenou a psanou s nespornou invencí čtenářskou a badatelskou. Využívá svědomitě nejrozličnějších úhlů pohledu na dané téma a propracovává se k nadstandartní úrovni textu. Diplomovou práci samozřejmě doporučuji k obhajobě.

Klasifikace: výborně